

Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos konkursui

Egidijus Pupelis

Pasvalio Petro Vileišio gimnazijos 4e klasės mokinys

Stiklinių akių pasaulyje

Apysaka

2009

Stiklinių akių pasaulyje

Ižanga

Pabundu. Jaučiuosi, tarsi būčiau atkeliavęs iš kito pasaulio. Mano ausis pasiekia nuotaikingas šuns amšėjimas ir ant savo veido pajuntu švelnius lyžtelėjimus. Net nemėginu priešintis šiai gaivališkai jėgai, kuri bando mane sugražinti į realų pasaulį iš sapnų karalystės. Ir net nepajėgčiau to daryti...

Sunkiai atplėšiu akių vokus ir stenėdamas, lyg hemorojaus kamuojamas diedas, bandau atsikelti. Bergždžiai... Ryškiai raudonas Bembio liežuvis vėl nuskraidina mane atgal į prišnerkštą migį. Galvą apima begalinis skausmas, akimirką netgi ima atrodyti, jog vakar kažkas mane pavaišino pora smūgių beisbolo lazda, bet ne... Greitai suvokiu tikrąją šių pragariškų kančių priežastį. Aplink manuosius patalus barška krūvos tuščių butelių, ir tenka sau ištarti tą patį, ką ištariu vos ne kiekvieną dieną: taip, brolyti, tu vakar ir vėl gėrei...

Pagaliau akims pavyksta išsivaduoti iš traiškanų ir jūros neaiškių vaizdinių, kamuojančių mano pagiriotą galvą. Šie reginiai visada atrodo tarsi sapnas, ir niekaip nesugebi suprasti – realybė tai ar pasakų karalystė. Netgi tai, kad kompiuteris netikėtai virsta kiškiu Kvanka, o mergina, sėdinti prie jo, – Alisa iš stebuklų šalies, yra visiškai logiška ir suprantama. Tiesą sakant, baigiu įprasti prie visų savo makaulės apgavysčių.

Na, bent jau esu tikras tuo, kad ant sofos tikrai sėdi mano draugė Auksė su mama ir juokiasi iš mano nevaisingų bandymų pabėgti nuo mane apglėbusios stiklinės taros. Norėčiau pasijuokti iš savo absurdiškos povyzos kartu su jomis, bet tai jau reikalautų per didelių pastangų. Ko gero, manęs nepakeltų netgi kunigas, sakantis, jog nepateksiu į pažadėtąją žemę, jeigu nesuvalgysiu jo rankose laikomos ostijos. Niekas, ničniekas dabar manęs nepakels...

Įsitaisau patogiau savo guolyje ir pradėdu grimzti į palaimingo miego glėbį: keliausiu į savąjį pasaulį, kur pilna visko: laimės, džiaugsmo, neapykantos, trumpų malonių akimirkų, nuoskaudų, nusivylimų, skausmo bei palaimos valandų...

Ir mano istorijos klausytojas bus tik Bembis, bet ją galite išgirsti ir jūs. Aišku, jeigu tik to norite, mano draugai...

Iš pono B. užrašų Nr. 1

Kartais, kai prasideda lietus, aplanko labai keisti jausmai. Rodos, kad čia pat nusiplėštum nuo savęs visus rūbus ir bėgtum nežinia kur, nežinia į kurią pusę, laikmetį, žvaigždę... Bėgtum neturėdamas tikslo, norų, supuvusių dogmų, sielos pančių. Būtum toks laisvas, nepasiekimas, nepriklausomas. O tai jau skamba tarsi visiška utopija. Bet aš mėgstu pasvajoti. Kartais.

Atsuktas kamštelis. Nurieda per žemę. Atsitrenkia į katę. Tyliai tyliai traška cigaretė. Paukštis sumosuoja sparnais besileidžiančios saulės šešėlyje.

Sėdžiu prie stalo ir žiūriu į netikėtai iš dangaus pradėjusius kristi lašus. Tolumoje suūkia nuvažiuojantis traukinys. Virš galvos praūžia nuskrendantis lėktuvas. Nerandu minčių. Aš vienišas klajoklis dykumoj. Pavargęs, ištroškęs, išalkęs, beieškantis oazės... Pradanginau save. Savo pašaukimą. Neturiu į ką atsiremti. Krentu. Šaukiu. Klykiu nesavu balsu.

Už ką man toks likimas... Ieškoti. Rasti. Pamesti.

Geriu. Rūkau. Groju. Rašau. Pokštauju. Linksminuos.

Noriu pamiršt viską bent akimirką trumpą...

Gyvenimas tik vienąkart man duotas.

Susipažinkite su mano pasauliu, kuriame telpa begalė jausmų, išgyvenimų, nuotykių, netikėtumų. Kur niekam nebūtina apsimitinėti rimtu ir padoriu žmogumi, kur nereikia užmerkti akių prieš pūvančią visuomenę, nesiliaujančius karus, kyšininkaujančią valdžią, naikinamą gamtą. Tik čia gali suvokti, kad nebūtina elgtis ir mąstyti standartiškai. Tu gali kvėpuoti ir juoktis savaip, ir niekas tau nekliudys. Niekas. Visiškai niekas.

Sveiki, atvykę į mano išsvajotąją žemę. Stiklinių akių pasaulį. Amžinai...

Tau visada padės policija...

Skrendu. Tyliai įkrentu į prisiminimų okeaną. Kažkieno gimtadienis. Medžių siena aptvertas kalnas. Spragsintis laužas, teikiantis šviesą ir šilumą. Gerokai įkaušę žmonės kalba bereikšmes nesąmones, bandydami užpildyti aplink tvyrančią tylą, o mano glėbyje švelniai virpa lankstus merginos kūnas. Jaučiu žodžiais neapsakomą liežuvio slydimą gomuriu, susipynusius alkoholio bei nikotino kvapus. Jaučiu, ir, regis, rojaus sodai jau visai čia pat. Rankos slysta vis aukštyn ir aukštyn, bet... Iš kažkur atsklinda pašalinių žvilgsnių jėga, ir štai prieš savo nosį matau įkyriai kišamą alaus bambalį. Stipriai suspausta spyruoklė staiga atsileidžia ir išsviedžia mane į orą. Skaudžiai nusileidžiu ant žemės, ir viskas grįžta atgal į pradinę padėtį...

Savo liūdesį skandinu alkoholyje. O ar tikrai liūdesį? Staiga per galvą kerta iš kažkur atsiradęs blaivus protas: juk tik prieš porą valandų stovėjau šalia savo merginos... Nežinia kodėl, bet ji į mane nekrepė nė mažiausio dėmesio, ir savo pyktį bei nuoskaudą bandžiau išlieti ant šios liaunos mergaitės pečių, kol galiausiai pradėjome voliotis žolėje... Noriu to ar ne, bet mintys pradeda suktyti per daug skubiai ir mano galvoje kyla begalė klausimų, į kuriuos taip sunku atsakyti: ar aš ne beširdis, nejaučiantis sąžinės priekaištų ir iš kiekvienos situacijos bandantis išspausti naudos, ar čia kalti tik žmogiškieji instinktai, kartais aptemdantys netgi protingiausio žmogaus smegenis, ar ar ar... Visi klausimai reikalauja atsakymo, bet kartais taip sunku jį surasti. Kartais bandome suversti kaltę alkoholiui, bet ar tikrai jis čia kuo nors dėtas? Ar...

Ar sugebėsiu kada nors baigti savo apmąstymus iki galo? Nes viskas dažniausiai baigiasi lygiai taip pat kaip ir dabar... Ir vėl rankose laikau bambalį, užsimerkiu ir klausausi, kaip tyliai per gerklę nuteka alkoholis. Jame paskęsta visos mano gyvenimo dilemos, sąžinės priekaištai, gyvenimo prasmės ieškojimai... Lėtai atsimerkiu, ir mano veide nušvinta šypsena. Atsidūstu, užvertęs galvą, stebiuosi žvaigždėmis, ir mano makaulę netikėtai aplanko suvokimas, kad gyvenimas yra toks nenusipėjamas dalykas...

***

- Riedėk riedėk, rateli, vis žemyn ir žemyn...
- Traškėk ir lūšk tarsis medis liauuuunas!
- O kiek jūsų dauuug! Čiuku čiuku skritulėliai...

Žybsint mėnulio pilnačiai, visi po truputį pradėjome skirstytis, o mes su pora draugų sugalvojome ir atrakciją. Ėjome statoku kalnu ir nuo jo ridenome nuplėštus automobilių ratlankius bei dainavome įvairias nesąmones. Žvaigždės vis mirksėjo ir mirksėjo, tik dar labiau padrąsindamos mus: pirmyn, panervinkite šitą susmirdusią visuomenę! Ir nervinome, kaip tik galėjome, mėtėme ant kelio plytas, vartėme kontenerius, daužėme skelbimų lentas ir visa kita, ką tik mūsų vargas protelis galėjo sugalvoti. O mano galvoje jau sukosi rytdienos filmukas: vargšai pižonėliai išlįs iš savo puošniųjų rūmų ir ras nusiaubtą gatvę. Netgi pradėjau jausti šitų sistemos zombių alsavimus prie pat ausies ir kuždesį: Viešpatie, o Viešpatie, kiek man tai kainuos?! Prakeikti, prakeikti paaugliai! Aš tegalėčiau atsakyti jums tik tiek: vargšai, oi, vargšai

jūs esat, prakeikti snobai... Skaičiuojat kiekvieną savo sušiktą centą ir saugot jį labiau negu motiną. Jūs esat moralės valkatos, o ne mes, gerbiamieji ponai! Nesakyk, kad taip niekad negalvojai? Tad tylėk ir netrukdyk mums dirbti!

Pagaliau, palikę po savęs krūvą nuolaužų, išeiname į atvirą gatvę. Žvaigždes bei mėnulį pasiglemžia ryškiai spindinčios naktinės lempos ir reklamų neonai. Aplink mus nė gyvos dvasios, tik kartais įsivyravusią ramybę sudrumsčia viena kita pravažiuojanti mašinėlė, bet ir ji atrodo taip, tarsi būtų atkeliavusi iš nebūties. Žiūriu į reklaminius stendus, ir mano širdis prisipildo pykčio įsigalėjusiai komercijai. Keista, kai pagalvoji, jog tokie niekučiai kaip reklaminiai lapeliai ar plakatai bei kiekviename žingsnyje girdimi raginimai pirkti tą ar kokią kitą daiktą jau spėjo mūsų sielas pripildyti tuštybės. Apgailėtina, tikrai apgailėtina... Rodos, ir mano draugai pajuto tokį pat širdies virpulį, nes, nieko nelaukdami, šokome į priekį ir puolėme. Tarkšt, barkšt ir stendo kaip nebūta! Rodos, viskas labai puiku, jaučiamės kažkuo pasitarnavę visuomenei, kai netikėtai iš kažkur išlenda žalieji žmonijos sargai ir mus sumuša lygiai taip pat kaip tą stendą, kurį patys sukulėme vos prieš minutę. Iš mano lūpos pradeda plūsti kraujas, ir vis bandau tą šleikščiai lipnią masę valyti, bet pajuntu, jog jau esu velkamas link patrulių kariatos. Prieš išodinamas, dar spėju atkreipti dėmesį, kaip smagiai Sauliaus pakaušis prilipinamas prie mašinos borto ir tik tada sugrūdamas į vidų. Ach, ir kokie jūs humaniški, mieli pareigūnai! Norėtusi jūsų paklausti, ar turite bent trupinėlį užuojautos, bet nesitikiu, kad gaučiau ką nors daugiau nei kelias papildomas žvaigždutes akyse. Suprantu tik tiek, jog esame sulaikyti už tai, kad norėjome bent truputį pakovoti prieš nuolatinį žmonių bukinimą ir mėšlo kišimą į galvą. Bet nieko čia nepakeisi... Durys atsiveria ir telieka ištart:

- Labas vakaras, brangusis komisariate!

***

- Ką tik sulaikyti penki jaunuoliai, kurie, kaip įtariama, nusiaubė visą Penktąją gatvę ir sulaužė reklaminį stendą, - į telefono ragelį vapėjo dėdulė policininkas ir, nykščiu pasitaisęs akinukus, įsispitrijo į mūsų linksmus veidukus.

Ir, žinoma, tada prasidėjo visas smagumėlis: vardai, pavardės, mokyklos, darbovietės, telefono numeriai, dokumentai ir tarsi dirigento batuta prieš nosį mojuojamas alkotesteris. Bet netgi ir tokiomis aplinkybėmis galima sugalvoti, kaip prasiskaidrinti nuotaiką.

Sėdime priešais popieriais užverstą stalą, kurio kitame gale kažką rašinėja dėdės pareigūnai, ir mėtome jiems būtus ir nebūtus kaltinimus dėl vienokių ar kitokių dalykų. Mums atsakinėja labai formaliai, bet matome, kaip po truputį vieno mento kantrybė pradeda trūkinėti, nes jis pradeda svaidytis įvairiais draudimais bei grasinimais: tai draudžiama, tai priklauso nuo aplinkybių, už pareigūno įžeidimą galite gauti baudą, ir taip be galo, be krašto... Žinoma, to mums nepakanka, todėl pradėdame bučiuotis su vienu draugu, vaikštinėjame po visą patalpą ir apžiūrinėjame visus daiktus. Ponas mentukas jau aiškiai susinervina ir liepia sėstis mums atgal bei kažką pašnibždomis sapalioja apie seksualines mažumas. Nė kiek nesistebiu, nes jūs, pareigūnai, esate paskutiniai kvailiai. Jums niekada nepavyks suprasti, kad mūsų asla po kojomis yra pankrokas ir anarchija, kad netgi jūsų priešnerkštame komisariate aš turiu teisę daryti ką noriu, kol tai nežaloja kitų žmonių. Visais amžiais jūs buvote ir liksite niekšai, niekingi padarai, neverti nė supuvusio skatiko. Vienintelis dalykas, kurį jūs sugebate daryti gerai, yra kyšių ėmimas ir niekuo nenusidėjusių žmonių laikymas belangėse, nes įvairiausio plauko padugnės jums yra per stambi žuvis, tokių neuždarysite niekad, nebent jie jums nekištų vokelių į kišenę...

- Nieko nesakyk, Bembi. Aš galvoju lygiai tą patį. Tie niekšai mus paleido kitą rytą. Tą dieną, kai aš sutikau savo Mūžą ir pagaliau man pavyko suprasti, kokių gražių dalykų gali būti pasaulyje. Juk dviejų žmonių sueitis visada turės išliekamąją vertę...

Iš pono B. užrašų Nr. 2

Viskas sukasi aplink mane. Vis ratuku ir ratuku... Atsisegu saugos diržus ir sklendžiu link debesų. Link išsvajotosios nirvanos. Štai, rodos, ji jau ranka pasiekiamą, bet... Prasidejo perkūnija. Šaltais žaibais apšaudė ji mane, vėtė mėtė į visas puses ir uždaužė akmenim. Man skaudėjo, bet aš tylėjau... Nes svajonė gali įveikti bet kokias kliūtis, bet kokį skausmą, nerimą ar abejones.

Todėl aš nepasidaviau ir skriejau vis tolyn ir tolyn. Skridau ten, kur jau niekas niekas manęs nesužalos ir nesužeis, kur surūdijęs varinis saksofonas yra pats romantiškiausias muzikos instrumentas ir girdisi vien tik muzikos garsai. Indėnų gentys šoks aplinkui laužą, kurio liepsnose atsispindės įvairiaspalviai irokėzai. Niekas mums nebekliudys. Ničniekas...

Vėliau liksime tik vienu du bei naktis, krituliuos paskendus. Naktiniai arkliai išskleis savo sparnus ir nuneš mus į pasakų šalį. Pas Čipoliną ir Raudonkepuraitę. Jie mums pasiūlys gurkštelti saldžios arbatos ir įtraukti porą dūmų.

Atsipalaiduosim ir kalbėsime apie tai, kas dar nerasta. Tyliai. Švelniai. Avangardiškai...

Susitikimas kavinėje „Aveniu“

Diena buvo kaip niekad graži: dangumi ritinėjosi saulė, savąsias litanijas čirpavo paukščiai, lengvas vėjelis švelniais prisilietimais glostė kiekvieno žmogaus veidą. Džiaugiausi, kad, išėjus iš komisariato, pasaulis taip smagiai mane pasitiko, tad nutariau nueiti į kokią vietelę išgerti kavos. Nežinia kur pradingo visos vakarykštės bjaurastys ir nemalonumai, širdyje vyravo vien tik gėris, džiaugsmas ir kiti pozityvūs jausmai. Nejačiau nei ištinusios lūpos, nei suplėšytos ausies, nei galvos skausmo. Visa tai nustelbė įspūdis, netikėtai atėjęs suvokimas, kad pasaulis gali būti toks be galo gražus.

Sėdėjau prie apvalaus staliuko labai mieloje užteigėlyje, kuri vadinosi „Aveniu“. Šitaip rymodamas, vis galvoju, kodėl viskas taip dažnai apsiverčia aukštyne kojomis: girtas kaimynas, lipantis laiptais, alaus butelis, išsprūdęs iš rankų, pykčio ar meilės paragavusi širdis, netgi protas, nors to ir labai nenorėtum...

Kai viskas apsiverčia, kas tik galėjo apsiversti, atsiranda filosofija. O ši, savo ruožtu, taip pat būna labai skirtinga: buka, protinga, kompromituojanti, žalinga, ekshibicionistiška, iracionali ar netgi erotiška!

- O kas aš? - tyliai tariau sau, gurkštelėdamas šlakelį stiprios kavos. - Kodėl mąstau apie tokius dalykus, kuriais kiti visiškai nesidomi, kodėl dažniausiai grįžtu namo girtas, krentu ant sofos ir užmiegu? Gyvenimas tai? Pragaras ar rojus?

Bet filosofija - visai kaip žmogus, ji taip pat turi trūkumų. Idealaus atsakymo nesurasi niekad...

Geriu kavą toliau ir bandau nuteikti kūną dar vienai nenuspėjamai dienai. Sekasi. Šaltas prakaitas pagaliau išsiveržia iš odos porų ir po truputį gaivina mano sąmonę. Žvilgteliu į vaizdą už lango. Gatvėje tarsi milžiniškame skruzdėlyne knibžda begalė žmonių. Miestas pabudo ir prasidėjo nauja scena - 2008 07 09. Pradedu gailėtis, kad neturiu dublerio, kuris suvaidintų mano mizansceną šiame grandioziniame spektaklyje

pavadinimu „Gyvenimas“. Ne. Nuo savo vaidmens niekur nepabėgsi, net ir vedinas pačių geriausių norų, vis tiek aukštai aukštai danguje stebės visagalė kamera, kuri niekad neatitrauks nuo tavęs savo žvilgsnio. Žinoma, tu visada gali pasirinkti savižudybę, bet netgi ir tada negalėsi būti tikras, kad, prieš išleisdamas paskutinį atodūsi, neišvysi prieš savo akis užrašo „To be continued“.

Pagaliau pasirodė padavėjas, kuris nutraukė mano absurdo, beprotybės ir fantazijos pyrago su banalybės razinomis kepimą. Jo veide tiesiog švytėjo ta šleikšti, dirbtinė holivudiška šypsena, kuri staiga sutruko pusiau, ir jis ištarė:

- Ko dar pageidausite, pone?

- Alaus, - atsakiau jam atžagariu tonu ir vėl bandžiau gilintis į savo išminties klodus. Bergždžiai.

Nekenčiu, tiesiog nekenčiu tokių tipų, kurie trukdo mano minčių upei tekėti sąmonės-pasąmonės vingiais ir gremžti dar didesnes įdubas. Juk niekad negali žinoti, galbūt po mirties mano kūną tyrinėjimams pasiims koks prakeiktas šundaktaris ir atvožęs mano galvos kiautą stebėsis: „Vaje vaje, koks protingas žmogus tat buvo“.

Supratau, kad čia pasireiškė kiekvieno žmogaus širdyje tūnantis egoizmas. Pagalvoju, kad manyje jis kažkoks iškreiptas. Na, bet nesvarbu...

Pagaliau pasirodo padavėjas, nešinas alaus bokalu. Jo veide ir vėl šviečia ta pati idiotiška šypsena. Net nusipurtau. Ta proga pakeliu bokalą ir nuryju kelis godžius gurkšnius. Netikėtai atsiranda ūpas ką nors parašyti.

Bet ką?

Visada sunkiausia pradėti, nes mano eklektiškos mintys niekaip nenori išspausti logiškos siužetinės linijos.

- Mūza... Mūza... Mūza... Kur tu? - klausiu savęs begalybę kartų, padėjęs galvą ant sukryžiuotų rankų.

- Aš čia... Aš čia, menininke tu mano... - kažkas prabyla šalia manęs.

Galvoje kyla absurdiškas klausimas: ar šizofrenikai supranta, kad jie šizofrenikai?

Pakeliu galvą ir savo apsiblaususiose akyse pamatau Ją - Mūzą! Ji stovi visai šalia manęs. Trenkiu sau per veidą, kad įsitikinčiau, jog tikrai neišprotėjau. Ne. Viskas realu ir tikra. Žiūriu į ją nustebeš. Iš kur tu atsiradai? Kodėl priėjai būtent prie manęs? Kodėl kodėl kodėl...

Spoksau į ją ir negaliu atsistebėti: ugninė skiauterė, kuri patraukia ne vien mano dėmesį, odinė striukė, šiaip ne taip apdengianti jos trapų liemenį, išstampyti marškinėliai, pro kuriuos žybsi stangrios krūtys, kareiviški batai ir suplyšusios pėdkelnės. Ir pats nuostabiausias dalykas - ta švelni oda, žvilganti pro kiekvieną tarpelį...

Kas tu, Mūza? Tu pritrauki, gundai, vilioji, nuvedi į inkviziciją ir nukerti galvą, atimdama galią mąstyti, galvoti, žinoti. Tu esi visa ko epicentras, sukeliantis žemės drebėjimą mintyse... Mūza, ar tu supranti, kokią nenusakomą galią turi?

- Ar galiu prisėsti? - pasiteirauja ji, o aš tesugebu palinkčioti galvą. - Živilė, o kaip į tave kreiptis, menininke?

- Egidijus, - pagaliau šiaip ne taip išstenu.

- Žinai, aš dabar turiu labai nedaug laiko, imk mano telefono numerį ir vėliau susisieksim. Atrodai įdomus žmogus...

- Ok`ei, - atsakau jai ir stebiu, kaip grakščiai ji nužingsniuoja durų link ir išnyksta tarsi bevaisis mirazas. Tik lapelis su numeriu mano rankoje įtikina, jog aš tikrai ką tik regėjau patį didžiausią stebuklą savo gyvenime...

***

Kaip ir sakiau, viskas dažnai apsiverčia aukštyn kojomis. Ypač širdis, kurį ilgą laiką buvo vieniša ir troško meilės. Tavo filosofija tampa vienu žmogumi. Du žmonės tampa vienu. Kažkur pradingsta aplinkinis pasaulis, lieka tik du mikrokosmai,

šviečiantys ryškiau už saulę, ir jiems nereikia nieko daugiau, tik vienas kito...

- O, tu mano iškrypėli rašytojau, prašau - tik nesustok!

- Myliu Tave, - ištariu sunkiai atsidadamas ir vėl panyru į ekstazę, kurią patiria tik su susijungę žmonės...

- Bembi, tik nepradėk pavydėti! Palauk, tuoj išgersiu dar gurkšnį alaus ir papasakosiu, kaip su Andriumi visą dieną pūtėme žolytę.

Ech, tos nostalgios žalos dienos...

Iš pono B. užrašų Nr. 3

Viskas turi pradžia. Pabaiga neaiški. Nyksta kalnai, upės, ežerai, saulės spinduliai, vaivorykštiniai kanalai, egzaltacija perkošti orgazmai, materialūs kūnai, pragaištingoji būtis, nepažabojama visa ko baigtis akyse mano.

Laužas dega po šakom akacijos baltos. Žiedai susiraukšlėja ir krenta žemėn, tarsi prieš kulkos pakirsti. Nieko amžino nėra. Išskyrus Esmę. Ją nedaugelis težino. Paslėpta jinai giliausiuos duburiuos, tavo sielos kloduos. Miega kaip princesė užburtojo pily ir laukia nesulaukia stebuklingo bučinio. Bet visa tai perdėm jau beprasmiška. Ar sugebėtum atsisakyti savęs paties, tapti tuštuma ir susiliesti su pasauliu amžinąja mikrokosmo ir mikrokosmo sandūra? Ar pajėgtum bent trumpai akimirksniai susitapatinti su žiedu akacijos baltos, vėlei krentančiu žemėn? Veikiau reikėtų klausti, ar norėtum... Abejoju...

Sakai, tave paveikė hedonistiniai polinkiai. Sakai, ir mane... Nežinau, bet ir nesiginu. Jau seniai tapau savo paviršutiniškos gaivališkos aistros gyvenimui auka.

Meilė išgelbės pasaulį. Meilė reikalauja aukų. Nieko neprašo, nemaldauja, reikalauja! Egoistiška, ar ne? Nieko švento nebėra...

Nežinau. Kas. Daros. Su. Manim.

Viskas turi pradžia. Pabaiga neaiški...

Žalia diena

Rytas išaušo gražus ir linksmas. Nereikėjo net eilinių penkių minučių atsibudus, iškart pašokau iš lovos ir įsispyriau kojas į žalsvais drambliukais dekoruotas šlepetes. „Ach“, - ištariau gergždžiančiu balsu ir nubėgau link šaldytuvo.

O šventas alaus buteliuk, tu šiandieną kaip niekad gražus!

Živile Živile, jeigu tik būtum šalia, apipilčiau tave rožių žiedlapiais, kaktusų šakelėmis ir kanapių lapeliais, pasodinčiau ant nirvanos debesies ir gročiau dangiška simfonijas, pritardamas dūdele. Tu mano Mūza, Mūza iš didžiosios M raidės!

Iš tikrųjų jaučiausi žvalus ir pakiliai nusiteikęs, lengva ranka galėjau nuversti Sančą Pansą nuo asiliuko, išdurti Kiklopui akį, susekti Garšvos beprotybės epogėjų bei galų galiausiai išsipagirti!

O kur manieji išbalinti džinsai, raudonais raišteliais padabinti kerziukai, grandinėlės, pieštukai, užrašai? Juk prieš akis dar viena nuotykių laukianti diena ir, kas gi čia gali žinoti, galbūt ji jau paskutinė!

Taigi, išokau į savuosius skarmalus ir išskuodžiau į miestą ieškoti pramogų. Ir vis dar negalėjau suprasti, kodėl aš, po velnių, esu toks laimingas. Ar čia kalta netikėtai aplankiusi meilė, kuri visa, kas tik egzistuoja aplinkui, nudažo ryškiai rožine spalva? Nežinau, bet ir apie tai galvot visai nenorėjau...

***

Sėdėjau prie Vilnelės ir traukiau dūmą po dūmo. Upeliūkščio vandenys nedrąsiai plakė pakrantės akmenis. Medžių ošimas protarpiais pasiekdavo ausų būgnelius ir galvą užliedavo dūzgesys, primenantis tūkstančių spiečių puolimą. Rytinis optimizmas dingo netikėtai atsivėrusioje juodojoje skylėje... Sąmonę pasiekdavo signalai, kurie tarsi faraonų smūgiai vienodu ritmu vis tvinkėjo: „Alaus alaus alaus...“ Nė truputėlio nesikuklindamas, prisėdau prie netoliese tupinėjantių šūdpankių ir pradėjau pilti alkoholį į save kartu su jais. Žinoma, šis gėris gana greitai baigėsi, todėl teko išsikaulinti dar keletą litų, kad galėčiau nusipirkti porą buteliukų rašalioko.

Nukulniavau iki artimiausios Užupio parduotuviūkštės, nusipirkau obuolių vyno ir patraukiau aukštyrą gatve link „Vilijos“. Nežinia kodėl, bet širdis vedė būtent ten. Galbūt tai bus dar viena istorija, kurią galėsiu perteikti popierių tapydamas raidėmis? Ir vis tie patys galbūt galbūt galbūt... Amžinai nesibaigiantys klausimai, kuriuos tarsi kokias šiukšles norisi išmesti į konteinerį ir palaidoti kartu su visomis negandomis, baimėmis, egzistenciniu nerimu...

Bet šias mintis eilinį kartą nurijau su pirmu rašalo gurkšniu, visiškai nuspjovęs į kameras, kurios tykojo pasaloje ant kiekvieno namo ir žibinto. Pasijutau gyvenantis sovietiniais laikais, ir širdį užliejo kvailokas jausmas: iš visų pusių vien tik akys, akys ir akys! Kagėbistų išmonė. Nuėjęs į tualetą, negali būti užtikrintas, jog nebūsi pagautas slaptosios kameros. Netgi dabar, sėdėdamas kavinės kiemelyje, akylai apžiūriu aplink tūnančius pastatus – bet kuriame iš jų gali tykoti žvitrioji akutė. Čikšt, ir tu jau pamautas ant kabliuko, tarsi sliėkas, vangiai besivartantis vandenyje. Tik šis vanduo žymiai klampesnis ir sudėtingesnis, iš jo gnaužtų lengvai nepabėgsi. Tai sistema, kurioje mes gyvename tarsi zombiai. Norisi visa tai pamiršti...

- Zdarova, Andriau, ką tu čia veiki?

- Ai, nieko, seni!.. Aš jau pripučių... Davai, susukam kokį džointuką, žalios vizijos aplankys ir tave!

- Ok`ei, parūkom truputuką žalsvosios ekstazės... Pasiilgau šito jausmo...

Taigi, netikėtai prie „Vilijos“ pasipainiojo Andrius su keliais gramais žolytės, ir mudu pradėjome dalintis šį žaliąjį stebuklą. Dūmas po dūmo, dūmas po dūmo... Sugrižk, stogeli, į namus! Akyse liejosi viskas, ką tik mačiau aplinkui save: minios turistų, šleikštūs verslininkiūkščiai, orūs pižonėliai, paskutines madas sekantys snobai, senamiesčio grindinys, pilkšvomis užuolaidomis aptraukti langai, prekybos centrų ir restoranėlių iškabos, Andriaus veidas...

- Dar... Dar... Dar parūkom, seni! - iš nebūties nuaidėjo balsas.

- Parūkom, parūkom, parūkom... - tarsi aidas atkartojau jam.

Pasuku rankose gražią suktinę ir įtraukiu į plaučius salsvo skonio dūmelį, užgeriu jį gurkšniu rašalioko ir gerai valandai išskrendu į pasakų šalį...

...Prarastoji karta, neapšaudyk manęs tuščiais kritikos sviediniais, širdie, maldauju, nebesipurtyk, kankinama kiekvieno staigesnio kūno judesio... Živile, atėik ir pakelk mane nuo purvino grindinio, Mama, pamiršk mane, Andriau, aš vyno jau nebenoriu... Žali namai, žalios gatvės, žalsvoku atspalviu atsispindinčios žmonių akys, žalios dienos žalios dienos žalios dienos... Palikit nereikšmingą randą manajame pasaulėlyje, pasirašykite ant mano sudarkytos sielos absurdo pieštuku, bet tik neignoruokit, tik neignoruokit...

- Ei, Egi, varom ryt į Šiaulius pasitūsint? Mane ten kvietė keli pažįstami.

...Vampyrų vampyrų, aplinkui vien tik jūs, šliaužiojantys ir kraują, sielą bei įkvėpimą siurbiantys padarai. O alkoholi, tu toks išdykęs, o linksmasis kanapės lapeli, kodėl man protą apsvaiginai... Jėzus, Buda ir Krišna jau šalia manęs ir jie man vis

kartoja: „Važiuok su Andriumi, nes mes žinom, kad tu nori visa, ką patyrei, paskandint giliausios duburiuos, paklaidint tamsiausios urvuos.“

- Varom, o kodėl gi ne? Turėsi fanieros?

- Joo, seeeeni! O gal ir ne, bet koks skirtumas, nesvarbu juk...

Ir manosios svajos pradingo nebūties vandenyse... Siela, tu tokia alkana, bet dabar mane užvaldė kūniški impulsai ir rūpinuos tik malonumais. Epikūre Epikūre, tik tu dėl visko kaltas, tu vienintelis mane išmokei ieškoti džiaugsmo ir bijoti skausmo. Tu, tik tu pavertei mano gyvenimą nesibaigiančiu hedonizmo vandenynu...

- Bembi, prašau, tik nepyk ant manęs, aš netapau narkomanu... Aš žinau savo kelią, bent jau bandau tikėti jo buvimu. Nors visas gyvenimas jau virto nesibaigiančiu bandymų pelkynu, kuris gramzdina į priklausomybę nuo susikurtų neaprėpiamos laisvės vizijų...

Ir, klausyk, mes iškeliajome į Šiaulius...

Iš pono B. užrašų Nr. 4

Pasaulis susisuko į spiralę, neturinčią nei pradžios, nei pabaigos. Akys apsiklojo žaliu šydu ir palaimingai snūduriavo, pamiršusios visa, kas tik buvo likę aplinkui. Skendau susikurtoje desperatiško užsimiršimo baloje.

Kažkur jau girdėta... Girdėta tūkstančiuose lygiai tokių pat beviltiškų gyvenimų.

Ir vėlei aukštumoje, galbūt netgi prie Himalajų kalnų ar pačioje Džomolungmos viršūnėje, išgirsti šaukiantį nesavu balsu: „Padėkit man! Aš noriu užsimiršt! Noriu nebūt, bet kartu ir būt... Galbūt laimingas...“

Kažkur jau girdėta, daug kartų visa tai girdėta, jog norisi šaukti iš nevilties... Teliko viena suktinė smulkintų kanapių ar dozė kokaino. Teikianti užuovėją, bet kartu lėtai ardanti pamatus, kuriuos klojai nuo pat pirmojo oro gurkšnio, kai išlindai iš mamos įsčių.

Kažkur jau girdėta... Viskas iki skausmo išklaudyta ir perklaudyta...

Psichodelinis pasaulis susisuko į nei pradžios, nei pabaigos neturinčią spiralę.

Neištikimybės patologija

Oras tiesiog raibuliuote raibuliuavo nuo karščio, ir nuo juodos asfalto dangos, pagražintos baltais dryžiais, kiekviena pravažiuojanti mašina pakeldavo į viršų krūvas dulkių, kurios gracingai nusileisdavo ant mudviejų su Andriumi.

Tranzuotojo duona - purvas ir alkis.

Praėjo dar viena bevaisė valanda, stovint trasoje. Skrandis lojo garsiau nei koks nupiepęs kaimo šunėkas, nes nuo pat ryto neturėjau burnoje nė kąsnio, nė vieno lašelio vandens. Gerklė buvo perdžiūvusi, negalėjau Andriui ištarti nors vieno žodžio. Jaučiausi visiškai išsekęs, ir tik apgailėtina viltis, ta pati kvailių motina, palaikė mano tikėjimą ir kojas vertikaloje padėtyje. Juk viskas turi būti gerai!

Ir, tarytum išgirdusi manąsias maldas, staiga sustojo mašina. Pagaliau! Nepamenu, kada bebuvau toks laimingas. Širdis prisipildė keisto jausmo, kurio nepalyginsi su pirmosios rytinės cigaretės prisidegimu... Tai buvo tarsi koks gelbėjimosi ratas skęstančiajam, laisvės pripildytas oro gurkšnis pabėgusiajam iš kalėjimo ar sąmonę aplankęs nušvitimas...

Bet visi jausmai yra pažymėti laikinumo ženklu. Mus paleido pačiame Šiaulių centre. Prisėdome ant skverelyje rymančių suoliukų. Laukėme, laukėme, laukėme... Laikrodis suko minutę po minutės, bet horizonte ničniekas nesirodė... Saulė vis siaurėjo ir siaurėjo... Vargšas organizmas neatlaikė užplūdusio nuovargio - užmigau...

...Ant lotoso žiedo sėdėjo Buda ir, iškėlęs smilių dangaus pusėn, rodė kelią nirvanos link. Pakilau aukštyn ir skubėjau link pažadėtosios žemės. Visą savo amžėlį svajojau tapti dalimi tavęs! Tu moki prikelti mirusįjį, pagydyti sužeistąjį, pavalgydinti alkstantį, pagirdyti ištroškusįjį. Buda, kodėl tu toks maloningas mano pūvančiai sielai, kad leidi atverti pažinimo vartus ir įsilieti, susigerti į esmę? Kodėl, kodėl, kodėl, k...

- Kelkite! Kelkite! Kelkite! - sužėgė gausmas virš mano galvos, supernova sprogo ir nebeliko nieko... Tik akinamas blyksnis, nužudęs Budą ir prikėlęs mane. Tai buvo Beata.

Šiaip ne taip pakėliau galvą ir išžiūrėjau į mudu apstojusį būrį. Tiesą sakant, net ne į pačius žmones, o į tai, kas buvo jų rankose, ir šis vaizdas manęs nė kiek nepradžiugino - varganas batonas ir pakelis majonezo... Šito šūdo jau senų seniausiai nebegaliu paimti į burną, nuo jo tik skrandžio spazmai ir ilgas vėmimas. Skrandis ir toliau giedojo liaudiškas daineles, o aš tegalėjau gurkšnoti alų iš bambalio, kurį netikėtai į rankas įkišo viena mažvaikė.

Mintys iškeliavo visai kitur... Živile! Živile! Mūza, mano Mūza! Ką gi tu dabar veiki? Ar pagalvoji apie mane bent vieną akies mirksnį? Juk tu žinai... Bent jau giliai širdy jauti, kaip aš myliu tave... Šįryt bandžiau tau paskambinti ir prieš išvažiuodamas išgirsti tavo angelišką balsą, galbūt netgi užmesti žvilgsnį į tavo vienatvės sklidiną akis, paliesti švelnias rankas ir stangrų liemenį... Prisiglaust, prisiglaust, prisiglaust...

- Ei, Beata, o kur nakvosime? - pasiteiravo Andrius.

- Pas Reginą, - Beata parodė pirštu į kažkokią blondinę, - ir dar turėsite vieną draugę - Mariją. Ji taip pat ten nakvos.

Po kelių valandų judėjome link Reginos namų, kurie pasirodė esantys netgi už Šiaulių miesto ribų. Kratėmės senoje „Audinėje“, susispaudę tarsi silkės statinėje. Ir mus vežė ne bet kas, o mūsų draugės močiutė! Jos žila galva visą kelią kratėsi nuo juoko, iš burnos išsprūsdavo vienas kitas anekdotas... Du skiauterėti tipai, sėdintys automobilio gale, jai tikriausiai atrodė kvailai. Nors, tiesą pasakius, man tai visiškai nerūpėjo...

Senam kledarui sustojus prie namo vartų, šokau paskui Beatą laukan ir nuskubėjau į jos kambarį. Maisto!!! Pagaliau mano kūnas buvo pasotintas dangiškąja mana - sumuštiniais! Kimšau į burną juos vieną po kito, kartais užgerdamas kuprinėje užsilikusiu alumi ir, rodės, šią akimirką netgi laikas sustojo, nes geras dvidešimt minučių visi tylėjo it musę kandę, klausydami mano nesiliaujančio čepsėjimo... Priskirtęs garsiai atsidusau ir išsidrėbiau ant sofos.

- Gerai... Uch... Dėkui, Beata... Jaučiuosi apimtas kūniškosios euforijos... - nusijuokiau ir užsispoksojau į lubas.

Švytėjo žalsvas apibyrėjęs tinkas, lempa mėtė įvairiaspalvius šešėlius, skraidžiojo kelios musytės, ieškomamos ramesnės vietelės nutūpti, o voras kampe nėrė savuosius meno šedevrus, tikėdamasis vieną kurią jų prigauti ir užkonservuoti šilko siūlų kokone. Kai pagalvoji, kokia tai vis dėlto harmonija! Žmogaus ir gamtos pasaulio jungtis, apsireiškianti tokia mažame betono plokščių gabale, nepalyginama su mūsų išsibarsčiusia dvasia, šaukte besišaukiančia pagalbos, supratimo ir atjautos...

Ir vėl pilu į save gurkšnį po gurkšnio ir dirbtinai juokiuosi, stengdamasis nuvyti mintis..

- Egi, tu su Marija miegosi toje lovoje, - Regina dūrė pirštu į numestą ant žemės čiužinį.

- O tau tai panašu į lovą? - sarkastiškai nusijuokiau.

„Kai užgęsta visos šviesos, tu pagalvoji, kaip norėtum sekso...“ - niūniavau mintyse ir kaip tik tą akimirką pajutau, jog šalia gulinti mergina glaudžiasi vis arčiau manęs... Iki šiol niekaip negaliu suprasti, kodėl visa tai įvyko... Marija... Juk ji buvo visiškai ne mano skonio... Ir kas dėl to kaltas? Fizinės meilės trūkumas? Vienatvė?

Neatsispyrimas pagundoms? Palaidas gyvenimo būdas? Ko gero, visa tai ir netgi dar daugiau...

Ėmiau ją aistringai glamonėti ir bučiuoti, su pasitenkinimu klausiausi jos dūsavimų bei tylių aikčiojimų, stebėjau į šalį piruetais skraidančius rūbus, kolei liko Adomo ir Ievos kostiumai... Atsikandome uždraustojo obuolio, ir mudu apgobė grėsminga aistros aura, kurioje nėra vietos tyriems jausmams... Mūsų kūnai patyrė transcendentinę sueitį, Kolumbas plaukė per jūras ir atrado savąją Ameriką, Sizifas pagaliau užritino akmenį į kalno viršūnę ir sušuko: „Aš baigiau!“

Jutau virpantį Marijos kūną ir goslų oro traukimą į plaučius. Nuėjau atsigerti vandens.

O saldus išdavystės skoni!

- Bembi, tai pirmas kartas, kai aš buvau neištikimas Živilei...
- Aūū! - amtelėjo Bembis ir įsikando šalia gulėjusią pirštinę.
- Na taip, supratau, jog nenori kištis į mano gyvenimo atradimus ir paklydimus, tačiau visada atsimink, jog rytas už vakarą tikrai protingesnis...

Iš pono B. užrašų Nr. 5

Kiekviena gatvė pažymėta mano krauju, prakaitu ir šlapimu.

Balti karveliai groja ant mano galvos.

Čia užaugau ir gimiau, kentėjau ir svarsčiau, gėriau bei žaidžiau, tačiau... Smegenis pasiekia palaidi impulsai ir jaučiuosi netenkąs savęs.

Balti karveliai groja ant mano galvos.

- Per daug filosofijos šiam pasauly, - taria senukas, iššiepdamas bedantę burną ir tiesdamas puspilnį vyno butelaitį.

Neatsisakau, juk šalta vis dėlto... Ir nerūpi man supuvusios kepenys, skaudantys inkstai, kalkėjančios kraujagyslės. Juk anksčiau ar vėliau mes visi mirsim...

Balti karveliai jau užmigo.

Sąmonė apatiškai reaguoja į mano kraujyje sukuriuojančias promiles. Game Over. Škėma nulūžęs, Kamiu išvažiavo dar nupirkt degtinės, Maironis šaukia tautą, bet balti karveliai jau nuskrido...

Gatves užtvindžiusi melodija

Pakirdau iš miego skaudančia galva. Ir vėl, ir vėl, ir vėl... Jau prieš porą dienų grįžau iš Šiaulių, bet vis dar neapleido kūno nuovargis, užianti sąmonė bei išstampytos dvasios skauduliai. Buvau neištikimas... Porą kartų matytai merginai ar pats sau? Vis bandžiau pasislėpti po stora abejingumo oda ir neprisipažinti, jog buvau beprarandąs asmenybę, jos unikalumą ir savitumą, pamažu virstąs tokiu pat gyvulišku padaru, kokie kasdien šliaužioja gatvėse... Jutau, jog meilė mane veda vis žemyn ir žemyn, bet aš jau nebesugebėjau nemylėti Živilės...

Laikrodis dėbsojo į mane, rodydamas šešetą ir du nulius. Ankstokas laikas pradėti dieną, bet jeigu jau likimas taip lėmė... Nuprausiau sustingusį nuo miego bei dulkių veidą, užkaičiau arbatinį, prikričiau į puodelį toną kavos, pasiraiviau prieš veidrodį, grožėdamasis savąja ševeliūra, ir pradėjau rytinę mankštą. Op! Op! Oop! Vienas atsispaudimas, du pritūpimai, penketas atsilenkimų, koja aukštyn, koja žemyn, pasukiojam galvą, ir taip dešimt kartų iš eilės... Organizmas buvo iš letargo, kraujagyslėse ritmingai pulsavo kraujas, o veidukas įgavo ryškiai rausvą atspalvį. „O taip, Egidijau, tu šiandieną jautiesi kaip niekad žvalus, nes pirmą kartą po dviejų

mėnesių laužai savo sustabarėjusius kaulus! Nors tai reikėtų daryti ir dažniau, bet to neleidžia per daug sunkūs rytmečiai. Nekas, brole, nekas...”

Pyliu karštą vandenį į puodelį ir traukiau pro šnerves salsvą aromata. Kapiliaruose pradėjo tvinkseti įkvėpimas... Išsitraukiau iš peleninės pusiau nurūkytą cigaretę ir, prisidegęs ją, nostalgiskai žvelgiau į kampe gulinčią gitarą. Jos liaunas liemuo, atrodė, lyg iš trapaus stiklo, šilkinės ir metalinės stygos žaismingai žybčiojo, gaudydamos nuo lango atsimušančius saulės spindulius, ir manojoje makaulėje suskambo akordai, spiričiueliai, kapričiai, natų performansai, aplieti ugninga ekspresijos lavina. Griebiau į rankas šią muzikos tobulybę, pirštai, net neatsiklausę mano nuomonės, pradėjo virpinti josios kūną, ir į orą tarsi patrankos šūviai išlėkė palaidi, išsidarkę garsai. Tikrų tikriausia kakofonija, kurią galėtų pripažinti nebent visiškai radikalus avangardistas arba žmogelis, kuris vos gimęs palaidojo savo ausis po dramblio koja.

Gurkštelėjau kavos ir, minkydamas gamą, bandžiau suderinti antrąją gyvenimo meilę... Pamažu skambesys tapo visai padorus, bet groti sau pačiam visiškai nesinorėjo.

Menininkas ieško didesnės erdvės, kurioje galėtų išreikšti save. Be to, kišenėje žvangėjo vos keli skatikai...

Išsitraukiau iš suglamžyto pakelio paskutinę cigaretę ir, žiopsodamas į ją, pagalvojau, kad seniai begrojau gatvėje, seniai bestebėjau į gitaros dėklą krintančius grašius ir jau buvau primiršęs, kaip į betonines sienas atsimuša mano gergždžiantis balsas ir tyliai tyliai sugrįžta atgalios aido pavidalu...

Užsimąstęs nepamačiau, kad cigaretė susmilko iki pat filtro ir nudegino vidurinią pirštą. Susinervinęs nusispjoviau, bet mano troškimo groti nenumalšins nei skaudantys pirštai, nei po langais klykaujanti kaimynė, nei pasibaigusios cigaretės... Užsimečiau skarmalus, dar kartelį pasiraiviau prieš veidrodį, stebėdamas įtūžio pilną fizionomiją, ir išskubėjau į miestą. Užtvindyti. Gatvių. Savo. Širdies. Melodija...

* * *

Klibinkščiuodamas saulės nutvieksa Lapijos gatve, dairiausi geresnės vietelės, kurioje galėčiau prisėsti ir paskelbti koncerto pradžią. Atsakymą parodė staiga pro galvą purptelėjęs žvirblis ir nuskriejęs link Salomėjos Rimkutės gimnazijos.

- Štai ko man reikia! - garsiai sušukau ir susilaukiau žvilgsnių, skelbiančių pasaulinę žinią, jog šioje vietoje sužydėjo dar vienas debilas...

Patraukiau paskui mažąjį paukštuką - link šios didingos švietimo įstaigos kolonų, po kuriomis galėjau jaustis saugiai. Maname veide spindėjo pasauliui atvira šypsena. Išsitraukiau gitarą ir, apimtas euforijos, pradėjau virpinti stygas, pasirengęs atiduoti gatvei savąją duoklę.

Buvau užmiršęs visa, kas tik egzistavo aplinkui. Mano akyse skraidė įkvėpimo angelai, ant galvos spygavo rojaus paukščiai, pro mašinos langą iškišęs asketišką ranką mojavo Bodhisatva ir pabėrė ant manęs saują ryžių kruopų, nors tai nebuvo rytietiškos vestuvės. Visai ne... Manosiose čakrose tekėjo didžiulė optimizmo potencija, kurią dovanojau pasauliui, priversdamas jį sušvytėti vaivorykštės spalvomis. Primerktas žvilgsnis buvo sutelktas į dvasioje sukuriuojančią energiją, todėl nepastebėjau pro šalįėjusio Andriuko. Šis, nepasakęs man nė vieno menko žodelio, ramiausia širdimi pasiėmė į rankas kepurę ir pradėjo kaulinti iš praeivių pinigų. Aišku, tai buvo tam tikras savęs sukomercinimas, bet juk kiekvienas prasimano, kaip tik išmano...

Staiga ausų būgnelius pasiekė iš nežinia kur atklydęs vaikų krykštavimas. Jis privertė atverti akių vyzdžius, sugrįžti į realų pasaulį ir pamatyti tokį vaizdą: gatvėje šoka keletas vaikų apdriskusiais, varganais rūbeliais, o jų veiduose švytėte švyti nuoširdumas, gerumas bei naivumas, kurio mes visi kartais pasiilgstame... Šis netikėtas

pojūtis užvaldė manuosius pirštus, privertė juos stengtis iš paskutiniųjų, groti kuo linksmesnes melodijas, pasiekiančias žmonių širdis. Pirštai darbavosi tarsi perpeetum mobile, grodami vis sudėtingesnes ir sudėtingesnes melodijas, kurias diktavo Budos atsiųstas regėjimas...

Deja, šią dvasios pakilimo akimirką sugadino aplinkui pradėję rinktis įvairaus plauko tipeliai, kurie, ko gero, šią sceną vertino kaip netyčia pasitaikiusį cirkelį... Stebėjau jų idealiai tvarkingus rūbus, perkreiptus žvilgsnius bei nuostabos ir pasibaisėjimo kupinas grimasas... Sąmonė vėl paskendo fantazijų liūne ir iškėlė į vaizduotės paviršių oriųjų pižonėlių rūmus, aptvertus aukščiausiomis tvoromis, neprieinamus nė vienam žemesnės kastos atstovui, galinčiam pavogti jų turtą. Sekdama smegenų vingiais, sąmonė toliau filtravo mintis ir atkodavo šeimas, kurios nuolat dėjo litą prie lito duonos kepaliukui, miegojo po kiauru stogu, ant jų galvų kapsėjo vandens lašeliai, tačiau niekad dėl to jie neišliejo nė vienos ašaros, nes turėjo ypatingą dalyką, kurio stokojo bet kuris turtingasis, – meilę. Taip, tą patį, nuo senų senovės egzistuojantį jausmą, kurį išsaugojo tik patys paprasčiausi žmonės, kitų dar paniekinamai vadinami proletariatu...

Lydimi šių minčių, melodijų vingriai vis labiau kryo į minorines dermes, kurios privertė didumą sustojusios idiotų gaujos patraukti savaisiais keliais. Prieš mane teliko Andrius su mažaisiais gerumo įsikūnijimais, kurie šokdami bijojo pajudinti bent vieną lūpų kamputį, tik žiūrėjo į mane liūdesio bei tyrumo sklidinomis akimis.

– Ir miriau ne aš, bet mano sielaaa... Palikai ir tu mane, mielaaaa... – dainavau prikimusi balsu ir jutau, kaip pamažėle mano kūne įsitempia nervai, paveikti šito sušikto pasaulio.

Vyzdžiai susitraukia, gerklę pradeda gniaužti ašaros... Metu gitarą į šalį, įkniaubiu galvą į kelius ir verkiu tarsi kūdikis, pirmąkart įkvėpęs oro gurkšnį ir supratęs, į kokį vakuumą, vadinamą pasauliu, jį atpūtė karmos vėjai.

Ant mano pečių gula viena rankelė po kitos, tarsi iš kito pasaulio atsklinda Andriaus balsas, raginantis aprimti, o šalia dešinėsios ausies raminančiu balsu kažkas šnopuoja:

– Kelkis, Egi, važiuok su manimi. Važiuok, važiuok, važiuok, nes tau iš pirštų jau liejasi kraujas...

Ašarų užpiltomis akimis neaiškiai matau Živilę, kuri stengiasi mane pakelti, baimės apimtas mažųjų akytes ir į maišiuką centus beriantį Andrių...

Visiškai nesupratau, kas tada vyko: žliumbiau iki užspringimo, girdėjau įvairiausio tembro šūksnius, galiausiai buvau įvilktas į seną forduką ir ten, viską pamiršęs, užmigau...

– Bembi, ar žinotai, kad ašaros padeda žmogui?.. Na, bent jau man jos tikrų tikriausiai padėjo, nes pabudęs jaučiausi kaip niekad išsikrovęs, nors dar ilgą laiką negalėjau suvirškinti to fakto, jog mes trise keliaujame į Vokietijoje vykiantį pankroko festivalį....

Iš pono B. užrašų nr. 6

Vizualizacija, sakytum, marmurinė plokštė, padengta skaidriu stiklu. Trapaus šilko siūlais apsikarsčiusi saulė rodo vidurinį pirštą visuomenei ir, nusimovusi kelnes, šlapinasi ant nekaltos žemelės. Stiklas tarytum netyčia įskyla, ausis pasiekia nemalonūs eizėjimo garsai. Dūžta kūnas, siela, materialus lygmuo tampa neapčiuopiamas. Dūžta viskas...

Tik ne vaikystė, aureole pakimbanti virš stiklo šipulių, po kuriais tupi krūva mėšlo, ir spiginanti tave užuojautos spinduliais. Bet tas mėšlas netikėtai tampa meno kūrinium...

Viskas, prieš tave stovi naujas postmodernistinis paveikslas.

Vizualizacija, sakytum, marmurinė plokštė, padengta skaidriu stiklu...

Žvaigždėta naktis urbanizacijos nepaliestoje gamtoje

- Tai jau atsikėlei, verksniuk? - kaip arklys prunkštė Andrius.

- Nesišaipyk iš jo, idiote! Ir taip matyti, kad esi visiškai kiauras, nebūtina akivaizdžiai to rodyti...

- Pati tu... Su skyle galvoj... Niekas neliepė manęs temptis kartu, jeigu jau taip nepatinku!

- O kur man reikėjo tave kišt? Per tą sumaištį nesusimąščiau, jog turėsiu kęst tokio kvailio kompaniją, bet iš esmės man nusišikt, jog tu čia sėdi, mašina vis tiek pustūštė, - savimi pasitikinčios merginos tonu dėstė Živilė, o aš vis dar gaivalojausi ir bandžiau suprasti, kas čia vyksta...

- Ai, taip... Žinau, ko tau reikia! Tokio apsižliumbusio asilo, gulinčio ant užpakalinės sėdynės ir vis dar negalinčio suprasti, kur jį veža šita „inteligentė“... Vai, vai, vai... Kokie mes romantiški...

- Užsičiaupk, atsilikėli! Tu nuo gimimo toks nuplaukęs ar žolės dūmai per daug smegenis suspaudė?

- Jo, užsičiaupk tu vieną kart, pienburni sukniestas, nemaniau, jog gali taip ant draugų varyt! - pagaliau mano smegeninė perdirbo girdėtus žodžius ir pateikė stiprų argumentą, todėl teko į jį sviesti puspilnį mineralinio vandens butelį, kad jo galva prašviesėtų.

Pagaliau automobilio salone įsivyraujančią įtampą užliejo tylą: Živilė, aiškiai susinervinusi, pabalusiais pirštais įnirtingai spaudė raudona guma aptrauktą vairą, Andrius tyrinėjo dėmes, nusėdusias ant jo džemperio, o aš tryniau paburkusį veidą, pagaliau apsiprasdamas su mintimi, jog mes keliaujame tikrai tolokai, nes vos prieš kelias akimirkas pravažiavome Kauno žiburius, o dabar lekiamo pro kelio ženklą, rodantį iki Varšuvos likusius kilometrus...

Paprašiau draugužio, jog mestelėtų atgal mineralinio butelį, kuris traškėdamas įnirtingai voliojosi po jo kojomis, ir ryžausi paklausti:

- Ei, žmonės, kur mes, po velnių, važiuojam? Aišku, aš visai nepykstu, jog neatsiklausę įsodinote mane į šią mašiną, bet įdomu sužinoti, kur mes keliaujame...

Živilė atsipalaidavo, ir nuvinguriavo švelnus jos juokas:

- Žinai, pone rašytojau, galima paklausti ir be tokios pompastikos... Važiuojame link Rostoko Vokietijoje, ten po savaitės vyks grandiozinis pankroko festivalis. Galėsi išgirsti savo dievinamus „Sham'us“ ir netikėtai iš grabo pakilusius senokus „Sex Pistols“. Na, bet apie tai dar anksti kalbėti... Tu man geriau pasakyk, iš kur ištraukei šitą čiuvelį, - supratau, jog Živilė teiraujasi apie Andrių...

- Ai... Ilga istorija... - nežymiai šyptelėjau.

Danguje niaukė vis didesnė prieblanda, kur ne kur jau galėjai pastebėti iš po debesies išlindusią žvaigždutę. Pamažu artėjo naktis...

Živilė įjungė naktines šviesas ir prieš pat mus, už gerų penkiasdešimties metrų, išniro vieniša skiauterėta tranzuotoja.

Senos balsuotojų širdys ėmė tvinkseti vienu ritmu, iš atsiminimų vingių vienas po kito krito palaidi kadrai, kurie jungėsi į vieną eklektišką filmą apie mūsų pačių nuotykius magistralėse, autostradose ar netgi žvyrkeliuose... „Fordukas“ šastelėjo į šalį, sukriokė motoras, aižiai cyptelėjo padangos. Įdomus jausmas užlieja širdį, kai visą

gyvenimėlį pats besivažinėjęs autostopu gali ištiesti pagalbos ranką lygiai tokiam pat „vargdienėliui“ ...

- Sveiki, kur važiuojate? - už lango subangavo milžiniška skiauterė, kurios žalsva spalva puikiai derinosi prie viso kraštovaizdžio.

- Į Vokietiją. Žinai, hitleriai, mein kampf'ai, ir panašiai, - prabilo Andrius.

- Į Rostoką. Ko gero, ir tu ten pat? Sėskis gale prie Egidijaus, - normaliau paaiškino Živilė.

Atsivėrė užpakalinės durelės ir mašina priėmė dar vieną mūsų likimo draugę.

- Mano vardas Julija, bet visi vadina Lipduke. Labai dėkui, kad sustojote. Buvau bepradedanti galvoti, kad teks miegoti trasoje...

- Mano vardą jau girdėjai...

- Nu... čia tai galingas skiautakas! - mano draugas spoksojo į Juliją alkanomis, gašlumo sklidinomis akimis. - Aš Andrius... Nuu... Ir kaipgi nepavėžinsi tokių nestandartinių gražuolių...

- Ei, idiote! Čia juk mano automobilis ir, kaip matai, vairas irgi mano rankose, todėl gali nesigirt, jog pagaliau kažkam pagelbėjai. Abejoju, ar taip išvis kada yra buvę...

Lipdukė pradėjo skardžiai kvatotis, o aš, truputį gailėdamasis vėl nuraudusio Andriaus, stengiausi kuo tyliau prunkšti į saują.

- Gal alaus? - pasiūliau Julijai. - O tu gersi? - mestelėjau žvilgsnį į draugužį, kuris, atkišęs nukarusią burną, tylėjo.

- A... ga... - po nosimi sumurmėjo Andrius, toliau spoksodamas į Lipdukę.

- Gerai, chebra, klausykite! - sušuko Živilė. - Tuoje privažiuosime ežeriuką, prie kurio galėsime ir pernaktuoti. Esu ten buvusi porą sykių, tai tikrai rami vieta. Tikiuosi, neprieštarausit?

- Aaa... Man tai gerai. Svarbu, kad tik į vietą nuvežtumėte, - atsiliepė Lipdukė.

- Sutinku, - ištariau ir aš.

Greitai išsukome iš pagrindinio kelio, ir mus pasitiko gruoblėtas miško takas, pakeitęs pilką bei nykų asfaltą. Ore blaškėsi naktiniai drugiai, lyg atkartodami sename kasetiniame magelyje skambančio „Old school'inis“ pankroko ritmą, paskui kurią iškeliavau ir aš... Medžių šakos pynėsi vienos su kitomis, diriguodamos velniškajai simfonijai, kurią atliko angelai purviniais sparnais, planuojantys praleisti savaitgalį saulėtoje Kalifornijos pakrantėje, įdėti žmonėms į širdis žiupsnelį anarchijos ir visą pasaulį išsiūbuoti orgazmo ritmu, kuris priverstų patikėti, kad tai, kas yra neįmanoma, ir yra siekiamybė...

Blyksnis, sąmonė aptemsta, stiklinė akis subyra, automobilio lempos užgęsta, drugeliai sumosuoja sparneliais, sukeldami žemės drebėjimą Taivane, paspaudžiu rankenėlę ir durys atsidaro, vėlei vesdamos mane nežinia kur, nežinia pas ką...

- Gerai, chebryte! Traukit iš bagažinės palapines, miegmaišius, alkoholį bei visa kita, ko tik gali mums prireikti. Surengsime šiokią tokią piknikėlį!

Paklausome Živilės ir, susirinkę mantą, patraukiame link urbanizacijos skriaudų niekada nepatyrusio skaidraus, skaidraus ežerėlio. Po kojomis tarsi gėsinamos cigaretės treška eglių bei pušų šakelės ir, niekaip negalėdamas atsistebėti šiais garsais, užverčiu galvą į dangų.

Gera, ak, taip gera sugrįžti atgal į gamtą ir, įkvėpus oro, nesijaudinti dėl jame besislepiančio anglies dvideginio...

Bet čia mes esame tik įsibrovėliai...

Prasiveria magiškosios kuprinės, burtų lazdelėmis sumosuoja gobtuvais veidus užmaskavę žyniai, Aladinas patiesia ant žolės orientalistiniais raštais išmargintus kilimus, tyliai sulinksi galva trejetą kartų ir... Mes jau stovime prie pačių sakraliausių

vaišių: alus, degtinė, rašaliokas, juoda ruginė duona, kaimiški lašinukai, rūkyta dešra ir „zagironas“.

- Apverstuos dangaus ąsočiuos - pankai dideli ir sotūs... - imu deklamuoti aš.

Nakties tamsoje smagiai pleška laužas, pakeldamas į dangų saujas pelenų bei priviliodamas būrius kraujasiurbių padarų, smagiai besimėgaujantių mūsų organizmų syvais. Į šonus vartosi stiklinės ir butelaičiai, į erdvę išskrenda pirmieji tylūs akordai, kurių niekas nesiklauso...

- Atgaaal į gamtąaaaa! - sušunka Andrius ir nulekia kažkur gilyn į mišką.

- Atgaaal! - pritariančiai suklinka Živilė ir nubėga paskui jį.

Atsistojau ir, visiškai nekreipdamas dėmesio į Lipdukę, patraukiu į palapinę ir iškart griūnu miegoti...

„Mama, aš sūnus palaidūnas, neturintis širdies, nesuvokiantis pats savęs, paskendęs susigalvotame kreivų veidrodžių pasaulyje... Atleisk man, mama, bet prašau neišsižadėti manęs, nes juk kiekvienas darome klaidų...“

- Gliukais, gliukais, gliukais... Tu apsinuodijai gliukais, Živile... - prie pat palapinės nuaidėjęs Andriaus balsas ištraukė mane iš derlingos sapnų žemės.

- Nee... Nee... Arkliai užvertė mane ant balno ir nunešė į nežinomus kraštus pasižvalgyti, kaip kadaise gyveno Kafka, Remarkas, Šubertas, Čaikovskis...

- Ai, jo... Atsimenu tą gabalą! Ti ti ti tititiri ti ti ti...

Kaip supratau, kelionės draugai buvo girtut girtutėliai ir lingavo tarsi liepos šalia kelio, pūstelėjus stipresniam vėjeliui. O apie jų išvaizdą neverta net šnekėti... Galima palyginti su pamazgose išvoliotomis šliurėmis... Nepradėjau pamokslauti, nes nesijaučiau esąs koks kunigėlis, galintis vienu peržegnojimu išpirkti žmonių nuodėmes... Juolab kad bendrakeleiviai žvelgė gašlumo ir bukumo pilnomis akimis... Juk ir pats dažnai esu lygiai tokios pat būsenos ir atrodau ne ką geriau, tačiau dabar spoksojau į juos pasišlykštėjimo kupinu žvilgsniu ir su baime mintyse prisipažinau, kad nenoriu pažinoti jų visai...

- Ko toks apdujęs, seeni? Kas tave kamuoja? Che che che... - nugriaudėjo Andrius.

Ir pakibo tas sarkastiškas juokas ore tarsi greitai sprogsiantis muilo burbulas...

- Keliaujam, brolyčiai, - tarė Živilė. - Egidijau, man atrodo, jog tik tu šiuo metu galėtum geriausiai pavairuoti mašinėlę...

- Okey, pavairuosiu! Tai judinkitės greičiau, nesiruošiu laukti, kol jūs nuspręsite, kad jau atsipagiriojote kaip reikiant, ir būsite nusiteikę patupdyti savo subines automobilyje! - net išraudau, jog taip pasikarščiauvau, tačiau tęsiau tiradą toliau. - Ko žiopsot adaptuotų vaikų akelėmis? Rinkitės šmutkes ir varom!

Burna užsičiaupė, pavirtusi ironijos ruoželiu mano veide, piktdžiugiškai stebinčiu draugus, pradėjusius judėti tarsi skruzdėlės. Nusisukau nuo jų ir pradėjau rinktis savo mantą. Tiek jos ir tebuvo - gitara, keli apdriskę sąsiuviniai, pora parkerių, pieštukas ir senas mano dėdės Bernardo bloknotas. Paėmiau jį į rankas ir tarsi nuo trapius archeologinio radinio nupūčiau užbyrėjusias žemes. „Ilsėkis ramybėje, dėdule, nes aš tęsiu tavą darbą, kaip ir buvau prieš pat tavo mirtį pažadėjęs. Nors niekad ir nesugebėsiu prilygti taviesiems giliamintiškiems žodžiams, kurie priverčia kiekvieną susimąstyti ir bent akimirką pažvelgti į mūsų pasaulį kitokiu rakursu...“

Atverčiau pirmąjį „Pono B. užrašų“ puslapį ir po dėdės inicialais automatiškai supyliau pirmą į galvą šovusį sakinį: „Nepyk, dėde, bet aš jaučiu, kaip manyje bręsta permamos ir gali įvykti kažkas, ko dar iki šiol negaliu išreikšti įprasta žmonių kalba“.

Sudvejojau. Ką aš čia, po velnių, parašiau ir ką visa tai reiškia?

Nusispjaunu ant žemės ir, greitai viską užbraukęs keliais pieštuko pavidžiojimais, sėdu į mašiną ir užkuriu motorą.

Pagalčiau į automobilį įsėda ir Andrius, prikrovęs maišą tuščių butelių, kurių barškėjimas primena gatve slenkančių bomžų kolonas, paspaudžiu greičio pedalą ir nurūkstame pirmyn.

Visi apie kažką galvoja ir tyli.

Aš mintimis keliauju į Rostoką... Pagalčiau, po šitiek metų laukimo, keliauju ten, kur galėsiu pamiršti rūpesčius, degradacijos link vedančią kasdienybę, visas sušiktas meiles, kabančias ant širdies, ir bent vieną akimirką galėsiu paskęsti užsimiršime, kalant bigbyto ritmui...

Harmonija mano sieloje skleidžiasi tarsi pirmoji liauna pavasario gėlė. Keliauju ten, kur tikiuosi gauti injekciją savo supuvusiai sielai pagydyti...

Tačiau priešais save išvystu tirštą dūmų debesį, kuris tuoj pat pasiglemžia mano svajones...

Živilė keikdamasi ir klykdama šoka iš automobilio. Išlipame ir mes.

Stebiu savo galbūt jau buvusią meilę ir negaliu patikėti, kad mano širdis išsirinko būtent ją. Klūpėdama ant kelių ir trankydamą galvą į padangą, ji atrodo tiesiog apgailėtina.

- Manooo! Manoo! Mano... - proverksmiai klykauja Živilė, tarsi apraudotų mirusį vaiką.

- Nusiramink! Palik tą seną kledarą, galime tranzuoti, juk ne sukništa mašina yra gyvenimo laimė! - savo balsą parodžiau ir aš.

- Bet... mano forduuukaaasss!

- Ei, rimtai, gal gali užsičiaupti? Geriau jau eitume paieškoti kokios užkandinės...

Sužiurau į Andrių, kuris stovėjo tarsi koks Napoleonas, sukryžiuavęs ant krūtinės rankas. Šiuo momentu jis atrodė protingiausias iš čia esančių...

Šiaip ne taip pakėlėme Živilę nuo asfalto. Andrius visą kelią dainavo skautiškas nesąmones, kol priėjome už kokių penkių kilometrų buvusią užėigėlę, pavadintą „Šliužūno užkandine“. Toks pavadinimas kuo puikiausiai tiko: praėjusį amžių dar menantis pastatukas, voratinkliais pasidengę langai, nublukusi iškaba.

Pravėrėme girgždančias duris ir mus iškart pasitiko susidomėjimo kupinos kaimiečių akutės. Užsisakėme didelį kiaulienos kepsnį ir keturis bokalus alaus, kad neįžeistume užkandinės savininko, skanaudami savašias atsargas.

Jaučiau, kaip ėmė slėgti kažkokia įtampa, po kelių gurkšnių alaus ji dar labiau sustiprėjo. Žvilgsniu tyrinėjau apdulkėjusias lentynas, daugybės šiknų nusėdėtas išklerusias kėdes, ažuolinius stalus... Traukiau pro šnerves kvapų eklektiką, kuri atsidavė pykčio, įtūžio ir prievartos smarsu. Baigiau iki dugno gerti bokalą ir pajutau, kaip ta smarvė skverbiasi į vidų... Pradėjau dusti... Atsiprašęs draugų, nužingsniavau į tualetą. Koja pastūmiau duris ir pradėjau vėmti. Parklupęs ant kelių jaučiau, kaip sukasi pasaulis ašarotose akyse...

Bloga nuojauta neapgavo - vos iškėlęs koją iš šūdų rojus, pamačiau, jog prie mūsų draugių jau kabinėjasi keli vyrukai, net iš tolo atsiduodantys pigiu tabaku ir kaimietišku „moliu“. Stabtelėjęs stebėjau jų fizionomijas, galvodamas, kad jos galėtų būti puikiu dvidešimt pirmo amžiaus agrarinės kultūros pavyzdžiu...

- O... Pietuch! Idi siuda, jobany panky! - supratau, jog taip į mane kreipiasi vienas iš budulių, tačiau susilaikiau nuo staigių judesių. Nurijau karčią piliulę ir pasukau prie jų.

Stengiausi neišsидуoti bijantis, nutaisau pačią atsainiausią veido grimasą, kokią tik galėjo išspausti veido raumenys. Bet, brolyti, juk supranti, kad šis incidentas nesibaigs kukliu apstumdymu. Nebijok. Spausk kumštyje žiebtuvėlį kuo tvirčiau, nes vidutinybių nepakeisi... Ne Dievas esi...

– Čio? – tariau mane kalbinusiam niekšeliui, bet staiga akis užkabino visai kas kita...

Kitas budulis įžūliai grabaliojo Živilę, ir manyje dingo paskutinės kraujyje pulsuojančios pacifistinės promilės. Pasivertęs ristūnu, šokau per stalą ir nė akimirką nesudvejojęs trenkiau treninguotam tipui.

Taip viskas ir prasidėjo...

Andrius kumščiu paženklino kitą budulį ir greitai prie mūsų susirinko visa futbolo komanda.

Įsiūčio pilna smegeninė dar sugebėjo šiek tiek mąstyti, supratau, jog vien kojos ir rankos jau neišgelbės. Stvėriau kėdę ir pradėjau šienauti sportininkų galvas, prieš tai trumpu gestu parodęs merginoms kuo greičiau iš čia nešti kudašių.

Greitai keletas futbolininkų gavo neblogas galvos traumas ir atgulė pailsėti ant atsarginių žemės, tačiau vienas iš jų staiga atsikėlė ir kriokdamas lyg laukinis žvėris puolė prie tyliai išsmukti bandančių merginų. Bet gynėjas Andrius atliko dar vieną puikų perdavimą bokalu jam į makaulę, ir merginos išnyko tarpduryje.

Truputį užsižiojau ir pamiršau ginti savo priešakinę liniją, kurią įžūliai pradėjo atakuoti du sportininkai ir užkandinės šeimininkas. Netrukus užėiga prisipildė akis graužiančių pipirinių dujų ir įsisiautėjusi budulių komanda pradėjo į orą laidyti šautuvų fejerverkus.

Migla aptrauktos akys vos sugebėjo išvelgti, kas dedasi aplinkui, todėl teko pasikliauti intuicija.

***

Eiklusis žirge, nešk mane tolyn nuo šio pasaulio... Skriek ten, kur pasaulis surėdytas remiantis savitarpio pagalba ir abipusiu supratimu. Keliauk į tą išsvajotą pasakų šalį, nes tik tada galėsiu suprasti, ką reiškia anarchija, ir su džiaugsmu žvelgti į euforijos apimtus žmones. Bėk bėk bėk...

Kurgi jūs, mano draugai? Man jūsų trūksta, o prieš akis vien balta spalva padengtos pievos. Prieš akis dar visas gyvenimas, ir aš privalėsiu jį išsikovoti, tačiau vienam daryti tai jau pernelyg sunku...

Aš jus surasiu.

Mano bendražygiai.

Game Over.

Iš pono B. užrašų Nr. 7

Skausmas perveria širdį... Ir vėl jautiesi taip, tarsi būtum kažko netekęs. Tačiau tikrai ne meilės... Neturi teisės prarasti šio dalyko. Užgniaužti, paskandinti, o po to bergždžiai ieškoti...

Tas jausmas yra žymiai skaudesnis. Jauti, jog tobulybės stulpas sutrūko per surišimus ir gabalas jo nukrito ant žemės, subyrėdamas į tūkstančius milijonų dulkių. Netikėtai, netyčia...

O galbūt taip ir turėjo būti. Niekada nesuprasi, ką tau atneša likimas, numeta po kojomis ir, gardžiai skanaudamas tavo būtį, juokiasi. Palikęs tave vieną plyname lauke su priešu, kuris esi tu pats...

Kovoji su netikėtai tave užpuolusiomis negandomis ir kartoji, jog nėra pasauly tobulybės. Nėra ir nebus...

Nes yla išlenda iš maišo ne toje vietoje, kur reikėtų. Nepakeisi nieko. Tu, idiotas Don Kichotas, su gyvenimu nepakovosi.

Telieka viena išeitis. Turi su tuo susitaikyti, bet negali. Juk visada buvai idealistas...

Tačiau manyje idealizmas žlugo...

Tikiuosi, jog tau taip nenutiks, mano mylimas sūnėne...

Iki.

Rostokas

Praplėšiu vokus ir duriantys saulės spinduliai iš karto pasitinka apsiblaususias nuo miego mano akis. Aplinkui nosį skraidžioja įkyriai dūzgianti bitė, kuri yra pagrindinė įtariamoji mano ankstyvo nubudimo byloje. Smegenys vangiai narplioja atsiminimų voratinklį, nusėtą sapnų dulkėmis, ir niekaip negaliu susiprasti, ar eilinį kartą užsitūsinau su draugais ir pas mane atskriejo baltieji riteriai, ar visas šis filmukas, besisukantis galvoje, yra vakarykščiai įvykiai...

Pakeliu galvą, ir priešais mane atsiveria žaliuojantis javų laukas, tykiai ošiantis rytmečio tylumoje, kurią kartais sudrumsčia autostrada pravažiuojantys furgonai. Iškeliu ranką ir pamoju tolimųjų reisų šoferiams, pabundantiems su pirmaisiais gaidžiais. Aišku, jog jie manęs tikrai nemato, bet giliai širdyje tikiu, kad mano laimės sklidinas gestas pasieks jų apšnerkštas kabinas ir pripildys jas taip išsiilgtų namų šilumos.

Sulig šiuo mostu sąmonė kaip tik baigia tvarkyti visus duomenis ir išspausdina vakarykštės dienos ataskaitą.

Taip, aš esu vidury lauko, o šalia tik gitara ir nesimato nė vieno pažįstamo veido. Galva spengia nuo sumušimų, veidas taip pat ne geresnės būklės. Bent jau taip nusprendžiau jį apčiupinėjęs... Vadinasi, tai nebuvo sapnas ar kokia eilinė klejonė. Esu vienas kaip berankio plaštaka ir turiu kaip nors suktis iš susidariusios padėties.

Nusiramink. Nebijok. Galvok. Juk tavo draugužiai, ko gero, iškeliauvo į pankūchos festivalį, net nelaukę ir neieškoję tavęs. Dabar tavo užduotis – nusigauti ten vienam be kitų pagalbos ar paramos.

Ištiesk ranką. Iškelk nykštį. Tranzuok ir tikėkis, jog sutiksi visus ten, kur jie turėtų būti.

Lėtai atsistoju ir pakaušį nusmelkia dar didesnis skausmas. Kaip keista, šįkart tai ne pagirios... Suimu save į rankas ir, pasičiupęs šešiasstygę, žygiuoju link netoliese garuojančios trasos. Dantys pradeda kalti avangardinius ritmus ir pagaliau suvokiu dar vieną neįtikėtiną naujieną: miegojau ant šaltos žemės ir drėgnumo sklidinas naktinis oras galėjo smagintis, kiek tik nori. Palikau jo valioje savo skudurus, batus ir kaulus... Telioka tikėti, jog Dievulis tikrai saugo „hitch hiker`ius“ ir nepaliks bėdoje vienišo klajūno, įstrigusio kažkur Lenkijoje.

Dedu žingsnį ant gruoblėto asfalto ir pradėdu balsuoti.

„Kažkur visa tai jau matyta,“ – suskamba dėdės žodžiai ausyse, ir akimirka pasirodo, jog jis yra visai čia pat. Beodis, bekaulis, bekūnis, tačiau visai čia pat, tarsi šventoji dvasia, sauganti mano gyvenimo kelią ir padedanti pažinti visatos paslaptis.

„Eik, vaikuti, argi nematai, kad jau sustojo fura, kuri veš tave į nežinomas žemes. Kuri veš tave net į pačias slapčiausias pažinimo gelmes...“

Pasuku galvą atgalios ir pamatau, jog už mano nugaros tikrai stovi toji transporto priemonė.

Burtai nemeluoja.

Arba man padeda dėdės dūšėlė.

Tačiau tai visiškai nesvarbu, nes vairuotojas tikrai nenori laukti, kol aš baigsiu svajoti, ir nenumaldomai spaudinėja vairo signalą. Atsigaivelioju ir, kiek tik leidžia kojos ir plaučiai, bėgu prie išsvajotojo išsigelbėjimo. Keliu koją ant metalinių laiptelių ir šiaip ne taip prilaidydamas gitarą įsirioglinu vidun.

Vairuotojas maloniai šypsosi ir bando su manimi kalbėtis savąja lenkiška-rusiška šnekta. Deja, nieko negaliu suprasti ir įvairiausiai gestikuluodamas aiškinu jam, jog traukiu į Vokietiją.

– Deutschland! Germany! Vokietija! Ai... Karoče...

Šoferis vėl nusišypso. Tik šį kartą jo šypsnyš siek tiek ironiškas. Na, bet juk galima jį suprasti: reta, kad Pabaltijyje gyvenantis žmogus nemokėtų suregzti bent kelių sakinių rusų kalba...

Jis paima neįtikėtinai didelį žemėlapi, uždengiantį kone pusę mašinos lango, ir pirštu baksnoja į kažkokį miesteliūkštį prie pat sienos, jau Vokietijos žemių pusėje.

– Da da! Good! – šaukiu jam į ausį, bandydamas nugalėti iš kolonėlių trykštančias „Pink floyd`ų“ melodijas.

Vairuotojas iškelia nykštį į viršų ir, daugiau nebekreipdamas į mane dėmesio, grožisi vaizdais už lango.

„Hey teachers! Leave them kids alone!“. Palikit mus ramybėje, juk mes tik ieškome savęs. Palikit mus, išsiilgusius tikrojo gyvenimo ir norinčius linksmybių.

Nors kartais ir pavargstame ieškot... Tada tereikia miego, miego, miego...

* * *

Netikėtas sukrėtimas pažadina mane iš miego. Galva nesmarkiai atsimuša į besisūpuojančios kėdės atlošą, bet to visiškai užtenka, jog mano galvoje vėl pradėtų skraidžioti tantai medaus išsiilgusių kamanių.

Fura išleidžia išstumiamo oro garsą ir, nestipriai paskutinį kartą virptelėjusi, sustoja. Vairuotojas gestais parodo, jog sustojome kokiai valandėlei pavalgyti ir truputelį pailsėti. Ta proga nutariu apsižvalgyti apylinkėse ir prablaivinti apsunkusią galvą.

Iškeliu koją iš kabinos ir priešais mane visomis vaivorykštės spalvomis suspindi miškingas kraštovaizdis, perkirstas galingai šniokščiančios upės.

Atsiminimų labirintais žengiu į tą naktį, kai kėlėme puotą nuošalioje vietelėje ir vis dar buvome tarsi tvirtai suręstas kumštis. Bet gyvenimas teka į priekį kaip ir toji upė, tik mes visi nuninguriuojame skirtingais intakais, po truputį keisdami savo vandenų skaidrumą...

„Eik į priekį ir surask savo gyvenimo lobį. Eik...“

Gerai, dėde. Aš einu ir jaučiu, kaip mano vidiniame pasaulyje bręsta didžiulės permainos.

Sausros iškankintas žolynėlis treška po mano kojomis. Dedu žingsnį po žingsnio. Atsargiai. Tyliai. Tarsi sėlinantis medžiotojas. Pritupiu prie krūmo ir žvelgiu į upę, kurioje stūkso didžiulė bebrų pastatyta užtvanka. Kažkur netoliese išgirstu uodegų plakimąsi į vandenį ir nepaprastai savitą gyvūnėlių kalbą, kuri priverčia pasukti galvą šio garso šaltinio pusėn. Ant kranto žaidžia du beabriukai, nematę gyvenimo pagundų, nuoskaudų, nusivylimų, niekada net neturėję mintelės filosofuoti apie gyvenimo būtį ar buitį... Stebiu juos ir pavydžiu. Baltu pavydu. Nes tai yra vienas iš gražiausių dalykų, matytų mano gyvenime.

Tamsesnės už juodžiausią tamsą judviejų akutės susiduria vienos su kitomis ir maželyčiais vandens lašeliais nusėtos nosytės prisiglaudžia... Tyliai. Švelniai. Avangardiškai...

Pasuku į kitą labirinto posūkį, ir manyje atgyja rytmetis senoje kavinėje „Aveniu“.

Živile, aš pradėdu abejoti savo jausmais. Aš pradėdu abejoti, ar tave myliu. Manyje kartais sušvinta praėjusio laiko atspindžiai ir pradėdu suprasti tikrąją tiesą. Ieškojau siūlo, paties trapiausio siūlo savo varganam gyvenimui, bet kuo arčiau esu epicentro, tuo tragikomiškiau visa tai atrodo...

Ar ne, mažieji mano draugai, žvelgiantys į savuosius namus? Juk jums nereikia nieko ieškoti, nes ir taip turite viską, ko tiktai geidžia jūsų dideliu greičiu pulsuojančios širdutės...

Žvelgiu ir aš tenai, kur jūs. Į priekį, į priekį, į priekį... Tikėdamasis kažką atrasti ir... Ir randu, bet visai ne tai, ko reikalauja išalkusi siela.

Pamatau upe plaukiantį kruviną kūną.

Kažkur lyg ir matytą.

Prieinu artyn ir atpažįstu.

Andrius.

Stoviu be žado ir net nesugebu sušukti. Negaliu išspausti nė paties menkausio cyptelėjimo. Į mane žvelgia baimės kupinos pavandenijusios akys, savo žabtus rodo peiliu padarytos žaizdos... Ryškiai raudonas kraujas teka per markeriu išpaišytą svastiką, kuri vis sukasi ir sukasi ir bado akis labiau nei dangumi besiritanti saulė.

Andriau, juk tu pats pasirinkai antifašistinį gyvenimą ir kovojai su priešais. Kartais tai darydavai ir ne tais ginklais, kurie būtų veiksmingi... Laikydamas rankoje suktinę ar alaus buteliuką... Naikinau, daužei, trankei paleistą vėjais savo vaikystę, tikėdamasis atrasti pamestą tabernakulį ir paragauti pažinimo ostijos. Sunaikinau savo vaikystę, bet buvai garbingas žmogus.

Atiduodu pagarbą, kary! Tu kovojai šiame kare, bet priešo kulka buvo tvirtesnė. Nors gal ir džiaugtis gali, nes žalių dienų leitmotyvas būtų tave sunaikinęs dar skaudžiau...

Paliksiu tave čia, Drauge! Ilsėkis ramybėje ir garbingai supūk šioje apšnerkštoje žemelėje. Kaip ir kažkada norėjai...

Nepyk, bet aš jau eisiu. Kol mano gyvenimo traukinys nepasiekė paskutinės stotelės.

* * *

Pajudame į priekį. Mano veide neliko nė trupinėlio džiaugsmo. Gyvenimas skyla ir byra, įkyriai galvoje užiantys transformatoriai bando viską sudėlioti iš naujo. Nesuprantu ničnieko. Smegeninėje vien tik įkyrus zvimbimas ir kreivėmis vingiuojantis pašaipus likimo juokas...

Bet viską nustelbia įsakmus dėdės balsas, kuris stengiasi man paaiškinti, jog liko tik viena detalė ir paveikslas bus baigtas. Kokia, dėde, kokia? Gal jau užteks mane kankinti...

Suskamba varpas ir prasideda rytinės pamaldos...

Viskas liejasi ir liejasi kaip alus per stiklinės kraštus. Debesys aptraukia dangų. Saulės jau nebesimato. Pasaulis apimtas agonijos, bando išsigelbėti nuo Apokalipsės.

Išlipu. Tranzuoju. Vėl važiuoju. Svastikos. Andrius. Živilė. Gyvenimas. Aš...

Jau vietoje.

Bėgu į priekį ir toli horizonte matau minias pankų, skinų, hardkorovcų, traukiančių į festivalį su pilnais alkoholio vežimėliais.

Alus vis bėga ir bėga per stiklinės kraštus. Prasideda audra. Laiko nuovoka išnyksta, kaip ir visa kita. Be proto, be proto, beprotis...

Šoku prie vieno išpuoselėto pankiūkščio ir, pasigriebęs degtinės butelį, bėgu tolyn. Nuo savo gyvenimo, pats nuo savęs...

F**k off... Juokas. Ašaros. Živilė. Andrius...

Atsuku kamštelį. Jis nurieda per žemę. Neatsitrenkia į katę.

Vemiu. Griūnu. Lendu į pirmą pasitaikiusią palapinę. Ir miegu. Rodosi, jog visą amžinybę. Atsikeliu. Vėl skaudanti galva. Bet šalia ištikimasis pagalbininkas alkoholis ir ginklanešys gyvenimo absurdas.

Tas pats, tas pats ir vėl tas pats...

Pasidulkinu su pora panų, galvą užlieja žalias spindesys, saulė tvieskia į pakaušį, vis labiau kvailindama mane, o ausyse nepaliaujamai skamba...

Hey little rich boy!

You're liar.

Because you lost in the supermarket.

And I'm antichrist.

Harmony in my head.

I go to India, India, India...

Game Over. Man trūksta jau visai nedaug...

* * *

Muzika nutyla. Įkyrus užesys pagaliau apleidžia mano galvą. Nerių į paviršių ir įkvepiu gryno oro. Aš esu Robinzonas Kruzas, kuris grįžo namo, daugelį metų praleidęs nežinomoje mokslui žemėje. Beprotybės kilimais užgriozdintas protas atranda šviesų plyšį ir pakyla kaip feniksas iš pelenų. Ar tai nirvana?

Abejoju.

Prasparčiau neaiškios tapatybės sugėrovus ir šiaip ne taip išsiverčiu iš sausakimšos palapinės. Griūnu į lietaus sudrėkintą žemę ir visas išsipurvinu.

„Dabar matai, jog nemelavau. Tavo dėlionė jau baigta. Žiūrėk, kuo norėjai paversti savo maištą. Tu neturi toks būti. Neturi! Maištininkas – tai ne tas, kuris degraduoja, palikdamas pražūčiai savo asmenybę ir idealus...“

Dėdė sakė tiesą. Netoliese guli pusnuogė Živilė ir, per miegus kažką neaiškiai marmaliuodama, knarkia. Lipdukė bergždžiai bando atsigerti iš netoli tualetų stovinės kriauklės: vos tik pasuka kranelį ir vanduo pradeda plūsti iš vamzdžio, burna nesugeba jo pasiekti, nes galva vis lenkiasi žemyn.

Mano skruostu nurieda ašara, ir akys vėl tampa stiklinės. Tik šį kartą jos žiba žmogišku jautrumu ir atjauta savo padermei bei sau pačiam...

Čiumpu į rankas gitarą ir, paskutinį kartą akimis aprėpęs lauke besivoliojančius maištininkus, suku stačių laiptų link. Pradedu kopti aukštyn. Kurti. Savo. Gyvenimo. Iš naujo.

– Tokia tat istorija, Bembis... Ačiū, jog mane išklausei.

Šuo išbindzena į balkoną. Seku paskui jį.

Mėnulio pilnatis. Bembis įtemptai į ją žiūri ir gailiai inkščia. Užverčiu galvą į dangų ir taip pat gailiai atsidūstu. Ir kaip tik tą akimirką mėnulio šviesoje pasirodo mano dėdė su Andriumi ir išlieja lašą savo širdies ant šio stiklinių akių pasaulio...

Epilogas

Nuo pastarųjų įvykių prabėgo jau nemažai metų ir manajame gyvenime daug kas pasikeitė. Tapau kitoks ir viduje, ir išorėje. Mano siela buvo per silpna grįžti atgal į gatves ir stebėti degraduojančius pažįstamus. Atitolau nuo jų ir nuo buvusio gyvenimo arba, kitaip tariant, bandžiau pabėgti pats nuo savęs. Susiradau žmoną, kurios iki šiol taip ir nesugebėjau pamilti. Per atsitiktinumą gimė du vaikai, na, bent jau juos mylėjau. Ir tebemyliu labiau negu patį gyvenimą.

Ilgokai dar buvau įsikabinęs į maištingųjų judėjimą, nes negalėjau nekreipti dėmesio į dalykus, kurie žlugdė mūsų autoritetą ir idėjas. Norėjosi pakeisti visuomenę. Grojau grupėje ir įtempęs balso stygas dėjau į šuns dienas valdžią, visus pižonus, fašistus... Netgi bandžiau įkurti antifašistinį frontą, sutelkti blaivių protų žmones į stiprų kumštį, kuris sugebėtų priešintis Antrojo pasaulinio karo atliekoms, ir bent jau taip ketinau atsilyginti už Andriaus mirtį. Deja, tokių žmonių atsirado nedaug, ir, viskuo nusivylęs, palikęs pažįstamus, pasitraukiau į pogrindį.

Liko tik popieriaus lakštai, prirašyti atsiminimų ir įvairių nuogastavimų.

Vis dėlto jaučiuosi kažko svarbaus netekęs...

Tikriausiai todėl ir sėdžiu šioje apšnerkštoje laiptinėje, vėpsodamas į šlykštynėmis išbjaurotas sienas, ir glostau jau pražilusį Bembį, laukdamas nežinia ko...

O jeigu aš suklydau? Gal Živilė jau mirusi ar išsikraustė gyventi į kitą šalį? Bet ne, ko gero, to pradvisusio kekšyno tironė nemelavo ir davė tikrąją jos adresą. Tiesą sakant, niekad nebuvau ir pagalvojęs, jog dar turėsiu progos pamatyti savo senąją meilę, bet vienas kolega redakcijos vakarėlyje pradėjo kalbėti apie kažkokią pankuotą Živilę, kuri esanti nuostabi meiluzė... Vis stačiau ir stačiau jam gerti, kad tik išgirsčiau šį tą daugiau. Po penkto bokalo įsitikinau, jog tai yra ta pati Živilė, kurią kadaise mylėjau.

Štai dabar sėdžiu čia, ieškodamas nežinia ko...

Spaudžiu skambutį.

Giliai įkvepiu oro.

Tarpduryje išdygsta papildęs narkomanės veidas.

– Ko tau?.. Bl...

– Labas, Živile. Menininkas grįžo...

Ūmai jos žvilgsnyje atsiranda ryškūs gėdos ir baimės ratiliukai. Nieko daugiau netarusi, ji praveria plačiau duris, ir aš įžengiu į kambarį.

Ieškodamas nežinia ko, galbūt tikėdamasis susigrąžinti gyvenimo pilnatvę.

Bent jau vieną žmogų ištraukti iš smegenis užvaldžiusio liūno.